

CORPUS THOMISTICUM

Sancti Thomae de Aquino

Officia corporis Christi

nota editoris

Ptolomaeus Lucensis, circa 1317 scribens, primus asseruit Thomam de Aquino auctorem esse officii sollemnitatis corporis Christi iussu Urbani IV: «Officium etiam de corpore Christi fecit ex mandato Urbani (...). Hoc fecit complete et quantum ad totum officium tam diurnum quam nocturnum quam etiam ad Missam et quidquid illa die cantatur; in qua historia, si attendamus ad verba scribentis, quasi omnes figure veteris testamenti in hoc officio videntur contineri, luculento et proprio stilo adaptata ad eucharistie sacramentum.»

Certe et festum et officium ab Urbano institutum fuit ad usum Ecclesiae universalis per bullam «Transitus» anno 1264, Thoma in curia commorante, ibique prima vice celebratum ad exemplum.

Officia Romana duo servata sunt: unum prior incipiens verbo «Sapientia», alterum definitivum cui initium est verbum «Sacerdos»: forte Thomas quam citissime praeparavit ad primam celebrationem illud officium priorem; postque perfecit officium posteriorem maturiori consilio.

A saeculo XIV ineunte, ac tempore decurrente, textum officii magis ac magis mutatum est, nec servantur officia Thomae nisi paucis copiis saepe emendatis. Adhuc desideratur editio plena et fide digna unius alteriusque officiorum: unde, praecipue ex textibus a C. Lambot et P. M. Gy editis, ad tempus exaravi hanc editionem.

Psalterium Gallicanum sequor, quod inter versiones editas similissima videtur verbis officiorum. Lecturas aliquas disserentes signavi notis. Eodem modo adhibentur fontes vel lectionum vel aliorum textuum ex Scripturis desumptorum.

Lectiones officii «Sacerdos» a secundo nocturno et per totam octavam sunt eadem lectiones officii «Sapientia», mutatis vero divisionibus per singulos dies et horas. Quomodo autem dividantur lectiones per octavam non invenitur expressum ab auctoribus qui de textu originali huius officii tractaverunt. Hic ergo adhibentur ordine proprio sed divisione supposita. Nota quod lectiones priores octavae etiam inveniuntur in quarto nocturno, quia ad usum erat tantum monachorum.

- LEGENDA EDITIONIS:

- nota ad textum, quae adhibetur mure superposito

- SIGLA:

- **P** cod. Paris, Bibliothèque Nationale lat. 755, fol. 367r-382v
- **S** cod. Praha, Abbatia Strahov, D.E.I.7, fol. 427v-443r

- BIBLIOGRAPHIA:

- Cl. BLUME, G. M. DEVRES (eds.), *Analecta hymnica Medii Aevi*, vol. 47 (Leipzig, 1905) p. 53-56.
- Cl. BLUME, G. M. DEVRES (eds.), *Analecta hymnica Medii Aevi*, vol. 50 (Leipzig, 1907) p. 584-589.
- C. LAMBOT, *L'Office de la Fête-Dieu. Aperçus nouveaux sur ses origines*. "Revue Bénédictine" 54 (1942) 61-123.
- A. KERN, *Das Offizium de corpore Christi in österreichischen Bibliotheken*. "Revue Bénédictine" 64 (1954) 46-67.
- J. SZÖVÉRFFY, *Die Annalen der lateinischen Hymnendichtung*, vol. 2 (Erich Schmidt, Berlin, 1965) 246-253.
- T. BERTAMINI, *La Bolla «Transiturus» di Papa Urbano IV e l'Ufficio del «Corpus Domini» secondo il codice di S. Lorenzo di Bognanco*. "Aevum" 42 (1968) 29-58.
- L. J. BATAILLON, *Un sermon de S. Thomas d'Aquin sur la parabole du festin*. "Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques" 58 (1974) 451-456.
- P.-M. GY, *L'Office du Corpus Christi et s. Thomas d'Aquin. État d'une recherche*. "Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques" 64 (1980) 491-507.
- L. J. BATAILLON, *Le sermon inédit de s. Thomas Homo quidam fecit cenam magnam. Introduction et édition*. "Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques" 67 (1983) 353-369.
- R. J. ZAWILLA, *The Biblical Sources of the Historia Corporis Christi Attributed to Thomas Aquinas. A Theological Study to Determine Their Authenticity* (Dissertatio doctoralis, University of Toronto, 1985).
- M. RUBIN, *Corpus Christi: The Eucharist in Late Medieval Culture* (Cambridge University, Cambridge, 1991) cap. 3 § 1-2.

© 2006 Fundación Tomás de Aquino quoad hanc editionem

Iura omnia asservantur

OCLC nr. [49644264](#)

CORPUS THOMISTICUM

Sancti Thomae de Aquino

Officia corporis Christi

nota editoris

Ptolomaeus Lucensis, circa 1317 scribens, primus asseruit Thomam de Aquino auctorem esse officii sollemnitatis corporis Christi iussu Urbani IV: «Officium etiam de corpore Christi fecit ex mandato Urbani (...). Hoc fecit complete et quantum ad totum officium tam diurnum quam nocturnum quam etiam ad Missam et quidquid illa die cantatur; in qua historia, si attendamus ad verba scribentis, quasi omnes figure veteris testamenti in hoc officio videntur contineri, luculento et proprio stilo adaptata ad eucharistie sacramentum.»

Certe et festum et officium ab Urbano institutum fuit ad usum Ecclesiae universalis per bullam «Transitus» anno 1264, Thoma in curia commorante, ibique prima vice celebratum ad exemplum.

Officia Romana duo servata sunt: unum prior incipiens verbo «Sapientia», alterum definitivum cui initium est verbum «Sacerdos»: forte Thomas quam citissime praeparavit ad primam celebrationem illud officium priorem; postque perfecit officium posteriorem maturiori consilio.

A saeculo XIV ineunte, ac tempore decurrente, textum officii magis ac magis mutatum est, nec servantur officia Thomae nisi paucis copiis saepe emendatis. Adhuc desideratur editio plena et fide digna unius alteriusque officiorum: unde, praecipue ex textibus a C. Lambot et P. M. Gy editis, ad tempus exaravi hanc editionem.

Psalterium Gallicanum sequor, quod inter versiones editas similissima videtur verbis officiorum. Lecturas aliquas disserentes signavi notis. Eodem modo adhibentur fontes vel lectionum vel aliorum textuum ex Scripturis desumptorum.

Lectiones officii «Sacerdos» a secundo nocturno et per totam octavam sunt eadem lectiones officii «Sapientia», mutatis vero divisionibus per singulos dies et horas. Quomodo autem dividantur lectiones per octavam non invenitur expressum ab auctoribus qui de textu originali huius officii tractaverunt. Hic ergo adhibentur ordine proprio sed divisione supposita. Nota quod lectiones priores octavae etiam inveniuntur in quarto nocturno, quia ad usum erat tantum monachorum.

- LEGENDA EDITIONIS:

- nota ad textum, quae adhibetur mure superposito

- SIGLA:

- **P** cod. Paris, Bibliothèque Nationale lat. 755, fol. 367r-382v
- **S** cod. Praha, Abbatia Strahov, D.E.I.7, fol. 427v-443r

- BIBLIOGRAPHIA:

- Cl. BLUME, G. M. DEVRES (eds.), *Analecta hymnica Medii Aevi*, vol. 47 (Leipzig, 1905) p. 53-56.
- Cl. BLUME, G. M. DEVRES (eds.), *Analecta hymnica Medii Aevi*, vol. 50 (Leipzig, 1907) p. 584-589.
- C. LAMBOT, *L'Office de la Fête-Dieu. Aperçus nouveaux sur ses origines*. "Revue Bénédictine" 54 (1942) 61-123.
- A. KERN, *Das Offizium de corpore Christi in österreichischen Bibliotheken*. "Revue Bénédictine" 64 (1954) 46-67.
- J. SZÖVÉRFFY, *Die Annalen der lateinischen Hymnendichtung*, vol. 2 (Erich Schmidt, Berlin, 1965) 246-253.
- T. BERTAMINI, *La Bolla «Transiturus» di Papa Urbano IV e l'Ufficio del «Corpus Domini» secondo il codice di S. Lorenzo di Bognanco*. "Aevum" 42 (1968) 29-58.
- L. J. BATAILLON, *Un sermon de S. Thomas d'Aquin sur la parabole du festin*. "Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques" 58 (1974) 451-456.
- P.-M. GY, *L'Office du Corpus Christi et s. Thomas d'Aquin. État d'une recherche*. "Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques" 64 (1980) 491-507.
- L. J. BATAILLON, *Le sermon inédit de s. Thomas Homo quidam fecit cenam magnam. Introduction et édition*. "Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques" 67 (1983) 353-369.
- R. J. ZAWILLA, *The Biblical Sources of the Historia Corporis Christi Attributed to Thomas Aquinas. A Theological Study to Determine Their Authenticity* (Dissertatio doctoralis, University of Toronto, 1985).
- M. RUBIN, *Corpus Christi: The Eucharist in Late Medieval Culture* (Cambridge University, Cambridge, 1991) cap. 3 § 1-2.

© 2006 Fundación Tomás de Aquino quoad hanc editionem

Iura omnia asservantur

OCLC nr. [49644264](#)